

Praktikopgave første lønnede praktik

August 2005 - Februar 2006

Per Steen Andersen

O4 B3

Gaderummet en pædagogisk udfordring

Indholdsfortegnelse.

Beskrivelse af Gaderummet	Side 3
Gaderummet/Regnbuens historie	Side 4
Ansatte i Gaderummet/Regnbuen	Side 4
Gaderummets intentioner	Side 4
Problemstilling	Side 5
Hvem er brugerne i Gaderummet	Side 5
Brugerne en vanskelig gruppe at arbejde med pædagogisk	Side 6
Mit generelle indtryk af gaderummet	Side 7
Min oplevelse af pædagogikken eller mangel på samme	Side 8
- Cases	
- Opstået problemstillinger.	
- Status:	
- Til dette eksempel vil jeg knytte nogle kommentarer:	
Hvad sker der uden pædagogik i Gaderummet	Side 10
Konklusion	Side 11
Litteraturliste	Side 12

Beskrivelse af Gaderummet.

Gaderummet er et socialpsykologisk værested/fristed for udstødte hjemløse unge.

Det er et gadeprojekt hvilket vil sige, at unge kan komme direkte ind fra gaden.

Gaderummet er et døgnåbent værested for gadebørn og andre unge udstødte eller marginaliserede unge.

Det er også et sted for almindelige unge, der er i knibe og i nød, men bliver dog fortrinsvis frekventeret af hjemløse.

Det er unge der enten ikke har råd til, at søge psykolog, eller også har dårlige erfaringer med det mere etablerede behandlingssystem.

Det er stedets politik at der specielt skal være plads til unge, der ikke har andre steder at være.

Gaderummet er beliggende på ydre Nørrebro, med god plads og mulighed for overnatning og bomulighed over længere perioder samt tøjvask, bibliotek, musik rum og computeraktiviteter og daglig madlavning.

Gaderummet er desuden et kritisk psykologisk rådgivnings og behandlingstilbud, som deslige har til huse i Gaderummet,

Behandlingen er et medicin frit alternativ til den behandling der almindeligvis tilbydes.

I det psykologiske arbejde, vægtes deltager inddragelse og medbestemmelse gennem deltagelse.

Problemer anskues, men diagnosen stilles først når problemet er afhjulpet; så kan man med rette sige, hvad der virkede, og ud af det aflede karakteren af problemet.

De unge har ofte dårlige erfaringer og oplevelser fra det etablerede behandlingssystem. De føler, at de er blevet mødt med tvang, kontrol og medicin. Den terapi Regnbuen tilbyder, imødekommer de Unge efterspørgsel på kropsterapi, samtale og hjælp til det praktiske.

Gaderummets / Regnbuens historie.

Gaderummet/Regnbuen er resultatet af 20 års udvikling, for hvad der i sin tid startede, som frivillig rådgivning til unge med psykologiske problemstillinger.

Ideen bag var og er, at undersøge, udvikle og arbejde med et medicin frit alternativ til behandling af psykiske lidelser.

Ansatte i Gaderummet/Regnbuen.

Gaderummet/Regnbuen varetages af forskellige personer.

Den mest gennemgående person er den daglige leder cand. psyk. Kalle Birk, der ud over det administrative arbejde, også står for rådgivning og terapiforløb.

Regnbuens rådgivning varetages desuden af en række frivillige fortrinsvis psykologistuderende.

Derudover er der ansat:

4 fuldtidsansatte psykologer

3 studentermedhjælpere ca.: 10 timer om ugen.

1 pædagogpraktikant (mig).

Gaderummet er en selvstændig institution der får penge fra fonde, samt tilskud fra Statens Satspulje.

Gaderummets intentioner.

Der stræbes efter, at nedtone skellet mellem dem der kører stedet og den der bruger stedet.

Det er en del af den ånd og energi, ideologisk lægger bag dette tilbud til de unge.

Med udgangspunkt i kritisk psykologi og som et alternativ til medicinering ansues de unge i forhold til det samfund de er en del af.

Grundprincippet er at møde de unge, hvor de er – på deres præmisser. Det vil sige, at ikke udøve kontrol og tvang, at udvise skel – at have gensidig respekt – og være gensidig lyttende – og at hjælpe efter ønske og forstå den enkeltes behov.

Dette socialpsykologiske arbejde virker attraktivt og meningsfyldt på denne gruppe marginaliserede unge. Hjælp og forståelse, samt samvær med andre ligestillede betyder noget og gør en forskel.

I praksis fungerer Gaderummet/Regnbuen således overlappende og integreret sammen.

Det er frivilligt og gratis. Det fungerer ud fra brugerpræmisser og total åbenhed. Der er ingen skjulte teknikker/ metoder, men bygger på gensidig tillid.

Problemstilling.

Jeg ser det som et problem, at Gaderummet på trods af gode intentioner, om at forberede og ruste de unge til en tilværelse, hvor den enkelte får et meningsfyldt og indholdsrigt liv, ikke er i stand til, at følge pædagogisk op, på den enkelte bruger, med det resultat, at brugerne mister overblikket og modet, og kan i værste fald ende med at være tilbage til hvor processen begyndte.

Hvem er brugerne i Gaderummet?

Brugerne er fortrinsvis unge mellem 18 og 30 år. Gruppen betegnes som udstødte unge, hvilket betyder, at de ikke er tilpasset normalt arbejdsliv/uddannelse og ofte har misbrugsproblemer og psykiatriske diagnoser. De er yderligere kendetegnet ved at være hjemløse og med et svagt socialt netværk.

Mange af disse unge er opgivet og kommet fra psykiatriens med årelange mislykkede behandlinger bag sig, hvor det har været forsøgt at medicinere dem ud af deres problematikker uden held.

Man kan sige at Gaderummet samler op, hvor psykiatrien fejler og opgiver.

De er ligeledes kendetegnet for dem, at de har oplevet mange svigt både fra systemet og deres forældre og familie.

Forældrene til disse unge er ofte overladt til et tomrum, hvor de fortvivlet opgiver at hjælpe på et tidspunkt.

Brugerne reagerer på denne afmagt ved, at droppe kontakt og forsøger at klare sig selv, hvilket ofte fører til en social og menneskelig nedtur, med misbrug og hjemløshed til følge.

Man står i Gaderummet med en brugergruppe, som i samfundets forstand er uden for rækkevidde og det er her, at Gaderummet, som stadig har en tro på noget godt for disse unge, forsøger at skabe grobund for vækst – selvtillid – selvværd og hermed rimelige livsvilkår.

Brugerne en vanskelig gruppe at arbejde med pædagogisk!

Min oplevelse af brugergruppen er, at den er vanskelig at nå. Det er svært at opnå en personlig kontakt og hermed den tillid der kræves for at opnå pædagogiske resultater.

Disse unge er fyldt med mistillid og mistro overfor pædagogisk personale og oplever pædagogiske tiltag, som belastende og krævende, samt en magtudøvelse.

Disse unge har været mødt med regler/ krav og svigt, ofte krav som de ikke har kunnet honorere og krav som sigtet for højt, i forhold til hvad disse unge har kunnet magte.

De har ofte ikke haft indflydelse på beslutninger, som er taget hen over hovedet på dem og de har derfor en stor skepsis overfor forslag som de ser som forklædt magtudøvelse.

De ser pædagoger, som en samlet gruppe bestående af socialrådgivere – socialpersonale – og forbinder ofte pædagoger med disse andre faggrupper, af hvem de ofte er blevet afvist bla. på bistandskontorer og lign.

Derudover har de oplevet mange svigt fra voksne og betragter voksenverden adskilt fra deres egen og som fjendtlig mødekommende og ikke brugbar.

Da jeg begyndte i Gaderummet, blev jeg mødt med venlighed men også en vis distance.

Det tog mig lang tid at opnå, en reel kontakt og at få opbygget tillid til brugerne, således at de havde lyst til, at begynde en samtale dialog.

Da jeg begyndte, ud fra deres egne ønsker og behov, at tilbyde dem min hjælp, oplevede jeg at enkelte tog imod mine forslag, de mistede hurtigt tråden – gnisten - initiativet og det var ikke muligt for mig, at genoptage processen, da de trak sig, da der jo var krav-arbejdsindsats involveret.

Jeg oplevede således, at jeg blev repræsentant for den voksenverden, som de tager afstand fra.

Mit generelle indtryk af Gaderummet.

Mit første indtryk af Gaderummet var meget positivt. Her var et sted, som jeg straks fornemmede, var helt på brugernes præmisser.

De fysiske rammer var rodet og der var meget beskidt, det så ud som om folk hyggede sig, og der var en god stemning.

Efterhånden som jeg havde været der et stykke tid, begyndte rodet og initiativløsheden, at irritere mig.

Jeg begyndte at fornemme, at det var og er et fristed/bosted befriet for pligter og ansvar, hvilket har sin pris.

At indgå i en social sammenhæng, kræver også ansvar for hinanden og det fælles sted.

Jeg oplevede ofte, at brugerne, ikke tog ansvar for gruppen eller de fælles lokaler, men i det store hele satte sig selv i centrum og blot benyttede de fælles lokaliteter, uden øje for, at det sociale samvær også kræver fysiske rammer der er tilgængelige.

Jeg oplevede sjovt nok, at de unge virkede forkælede midt i deres håbløshed.

Man kan sige, at frygten for at stille krav til disse unge, og igen komme til at overrumple dem, gør at disse ikke oplever almindelige sociale spilleregler, og ikke oplever glæden ved, at gøre godt for andre og sig selv, men derimod blot bunker rundt og tilfredsstiller eget umiddelbare behov.

Det har den konsekvens, at de unge ikke får lært de færdigheder der er absolut nødvendige for at kunne begå sig i praktiske og sociale sammenhænge.

Det vil på dette sted være, pædagogens evige dilemma!

Hvordan griber det pædagogisk an, at man på den ene side skal ruste disse unge og på den anden side stille rimelige krav tilsvarende det som de måtte møde udenfor Gaderummets dør!

Der er for mig svært at opstille et forslag til en pædagogisk praksis.

Jeg tror det er vigtigt at fremme ansvarsfølelse – selvindsigt – selvtillid – selvhjulpethed.

Dette gøres ved at lade de unge indgå i demokratiske processer og fastholde de indgåede aftaler

For herigennem at opnå succeser er vigtige for højne selvtillid og selvværd.

Man må ligeledes ikke være bange for at rådgive, det er dog vigtigt at de unge hele tiden er med på hvad der sker og hvornår og har den suveræne selvbestemmelse.

Vi stiller alle forskellige krav til tilværelsen, og vi må respektere at vi nødvendigvis ikke har samme ønsker til tilværelsen.

Jeg vil lige nævne, at de fleste af brugerne er daglige hashrygere hvilket også præger stedet. De er sløve og det skaber en mærkbar ligegyldighed, hvor det at kunne ryge bliver det vigtigste.

Jeg tror man ville kunne nå gruppen bedre, hvis de ikke var så stenede så det er også en hæmsko i det pædagogiske arbejde.

Stedets politik er, at det er bedre at ryge hash end at tage psykofarmica.

Man er bevidst om at denne gruppe har et stort dagligt forbrug og derfor har man en fri rygepolitik.

Man har den holdning i Gaderummet, at hashrygningen er med til at holde de hårde stoffer ude.

Meninger er, at når brugerne har været der et stykke tid, og er kommet i gang med aktiviteter og har fået ro på deres situation forsøger man at nedtrappe deres hashforbrug,

Det kan også nævnes, at alkohol er forbudt fra søndag aften til fredag eftermiddag.

Min oplevelse af pædagogikken eller mangel på samme.

Jeg har ikke oplevet, at man har en egentlig formuleret pædagogisk praksis. Man vægter psykologsamtalerne højest og lader efter min mening pædagogikken flyde. Dette betyder at mange af tiltagende risikere at havne på gulvet: jeg vil gerne give et eksempel herpå:

Cases:

Bruger mand 38 år med psyk. Diagnose.

Får sin første lejlighed i dec. 2005.

Flytning fra Gaderummet til egen bolig, udløser boligtilskud.

Tværfaglig problemstilling som bunder i psykologiske/socialøkonomiske og forskellige misbrugsproblemer.

En livsstil med et årelangt efterslæb af gæld, som ved indflytning i egen bolig, bliver vagt til live af forskellige kreditorer.

Bruger er på kontanthjælp. Kommunen yder et tilskud på 3000,- kr. ved indflytning til indbo mv.

Opstået problemstillinger.

Efter indflytning opstod problemer med hærværk – musikstøj – fremmede uheldige elementer i lejligheden – eksempelvis narkomaner – druk og misbrugs venner.

Der opstår i kølvandet problemer med naboer.

Problem med vicevært om betaling af hærværk så som smadrede vinduer – gulve og vægge.

Status:

Bruger nu uden bolig, indlagt på lukket afdeling, højst sandsynlig tilbage til Gaderummet efter udskrivning.

Til dette eksempel vil jeg knytte nogle kommentarer:

Jeg mener, at man ved en pædagogisk opfølgning i ud og indflytnings fasen og i tiden efter, kunne have forhindret at brugeren blev opsagt af sin bolig.

Man kan ikke forvente, at en bruger som denne, selv kan varetage og tage hånd om alle de praktiske ting, der er forbundet med, at flytte i egen bolig.

Det kræver træning og læring, at begå sig i egen lejlighed i socialt bolig byggeri. Brugeren har oven i købet sociale vanskeligheder og er derfor dybt afhængig af hjælp og støtte, hvis indflytningen skal lykkes.

Han burde efter min mening, have været fulgt tæt, måske flere timer dagligt, så han hele tiden havde et bagland at vende sig mod, når problemerne opstod. Det er min overbevisning, at man med denne pædagogiske indsats, muligvis kunne have forhindret, at brugeren mistede sit lejemål. I stedet endte indflytningen som et nederlag og en genindlæggelse på den lukkede afdeling.

Hvad sker der uden pædagogik i Gaderummet?

Da man ikke har en egentlig formuleret pædagogik i Gaderummet, har det efter min opfattelse en uheldig konsekvens.

Der mangler pædagoger til, at motivere – stimulere og følge op på aftaler og gøremål, sammen med brugerne for, at opnå en smule struktur og fremgang i hverdagen.

Som jeg ser det, har vi alle brug for gode oplevelser i vores hverdag, specielt denne gruppe, som jo er udrustet med nederlag og svigt, har særligt brug for at mærke og erfare, at livet vil dem noget godt og, at det er værd, at udvise kærlighed til sig selv og andre.

De gode oplevelser mangler og jeg synes, at stedet er præget af brudte aftaler fra brugernes side, jeg oplever ligeledes stagnation og mangel på initiativ.

Det psykologiske arbejde oplever jeg som meget positivt, men lige så vigtigt er det, at der bliver handlet på samtalerne, da det er handlingerne der rykker mennesker.

Her synes jeg de unge bliver efterladt i personalets frygt for at gribe ind i deres liv, da de efter min mening er for varsomme.

Det må kunne lade sig gøre, at opnå tillid og fælles forståelse og respekt og her igennem opnå, at fornuftige krav kan blive gensidigt anerkendt.

Konklusion:

Jeg synes, at personalet i Gaderummet gør et fantastisk stykke arbejde. De er sande ildsjæle og de har formået, at skabe et sted, der giver plads og rum til alle slags mennesker. De gør det med stor kærlighed og varme og med stor respekt for det enkelte menneske. De har skabt et sted, hvor unge altid finder hjerterum og soverum i ly for natten. Gaderummet er unikt tilbud, som har sit udgangspunkt i næstekærlighed. Jeg vil lige nævne, at Gaderummet (Kalle) har modtaget årets Hjemløse pris af Københavns kommune.

Når det er sagt, mener jeg, at Gaderummet ville kunne profitere betydeligt, af en mere tværfaglig personalegruppe – det vil sige: pædagoger – psykologer – og evt. sygeplejersker.

På nuværende tidspunkt, er der ingen pædagog ansat, da der ikke er økonomi til det.

Pædagogen vil i Gaderummet kunne bidrage med, praktiske – sociale og menneskelige kompetencer og en faglighed, som både brugere og ansatte ville kunne profitere af.

Litteraturliste:

Pædagogens praksis

Forlag; Peter Ø Andersen

1 udgave 2 oplag 1998

Den pædagogiske kultur

Forlag; Systime Academic

1 udgave 6 oplag 2005